

Mancances i retrocessos en la intensitat i la cobertura de les prestacions econòmiques per combatre la pobresa infantil

El 21 de setembre de 2012 es va lliurar al Parlament de Catalunya l'*Informe sobre la pobresa infantil a Catalunya*, en el qual es reclamava una política social que prioritzés l'eradicació d'aquest fenomen. En l'informe s'analitzaven els nivells de despesa en protecció social, i es pot observar que Catalunya s'ubica entre els països amb nivells més baixos de despesa en protecció social, amb un 17,8% del PIB, més de quatre punts per sota de la mitjana estatal (22,7%) i més de vuit punts percentuals per sota de la mitjana europea (26,4%), i també amb nivells més baixos d'eficàcia a l'hora de reduir la pobresa infantil, especialment pels dèficits d'inversió en polítiques de protecció social adreçades a la infància (que suposen l'1% del PIB en el cas de Catalunya, notablement inferior al 2% del conjunt de la Unió Europea).

De fet, el model català de transferències econòmiques presenta debilitats en la dotació de recursos financers i també en la focalització d'aquests en la població infantil. Les polítiques de transferències econòmiques associades a la reducció de la pobresa infantil a Catalunya no necessàriament identifiquen l'infant com a subjecte amb dret a percebre la prestació, i les prestacions econòmiques de caràcter universal són molt limitades i poc extensives al llarg de la trajectòria vital de l'infant, a diferència del que succeeix en la majoria de països europeus, que no només se centren en les primeres edats de l'infant.

Les mesures d'austeritat han debilitat les polítiques de lluita contra la pobresa infantil

A més, la major part de les prestacions econòmiques específicament orientades a combatre la pobresa infantil presenten percentatges de cobertura molt inferiors a la proporció de població infantil que es troba en aquesta situació socioeconòmica. Per exemple, només l'11,6% dels infants en situació de pobresa relativa va ser beneficiari de la renda mínima d'inserció (amb algun dels progenitors titulars d'aquesta prestació) o solament el 26,8% dels

infants en situació de pobresa relativa va ser receptor de beca de menjador o tan sols el 57,8% dels joves estudiants en situació de pobresa relativa va rebre un ajut per a l'estudi.

Aquesta insuficient focalització de les prestacions per combatre la pobresa en els infants i els baixos nivells de cobertura, d'extensivitat i d'intensitat de bona part de les prestacions econòmiques, doncs, fan que el seu impacte sobre la reducció de la pobresa infantil sigui feble.

En aquest informe, el Síndic recorda a les administracions que la millora del sistema de prestacions a l'abast dels infants, que passa per una inversió de recursos financers més elevada, ha d'implicar un esforç més gran per millorar aspectes relacionats amb la gestió d'aquestes prestacions (progressivitat del llinyar de renda i de la intensitat de la prestació, flexibilitat en el procediment d'accés, reducció del període de temps previst per a la resolució i per al cobrament, etc.), a fi que aquestes prestacions donin una millor resposta a les situacions de pobresa infantil i a les necessitats materials bàsiques dels infants.

Cal configurar un sistema integrat de prestacions econòmiques per combatre la pobresa infantil

Davant d'aquest escenari, cal afegir que les restriccions pressupostàries aplicades pels diferents governs (central, autonòmic i locals), d'acord amb l'actual context de crisi econòmica i de contenció de la despesa pública, han incidit negativament en àmbits de la política social clau per combatre la pobresa infantil. Ens trobem en un context d'increment de les necessitats socioeconòmiques de les famílies i també de decrement de la despesa destinada a moltes de les prestacions econòmiques adreçades a la infància: s'han suprimit diverses prestacions i s'ha reduït el finançament d'altres.

Les prestacions adreçades a la infància que concentren la major part d'inversió, com ara la prestació econòmica de caràcter universal per infant a càrrec, la renda mínima d'inserció i els ajuts de menjador escolar, o bé han quedat suspeses o bé s'ha reduït de manera significativa l'import global destinat.

Entre les recomanacions del Síndic per lluitar contra la pobresa infantil destaquen:

- Prioritzar la despesa social en polítiques adreçades a la infància.
- Dissenyar plans integrals contra la pobresa infantil.

- Fer un desplegament normatiu del dret dels infants a un nivell de vida adequat.
- Desenvolupar una renda de suficiència econòmica garantida per als infants.
- Configurar un sistema integrat de prestacions econòmiques per combatre la pobresa infantil.

Actuació d'ofici 03486/2010

La prioritització de la despesa social en la infància és una de les recomanacions formulades en el marc de l'*Informe sobre la pobresa infantil a Catalunya*, que el Síndic ha lliurat al Parlament de Catalunya durant l'any 2012.

Aquest informe, que fa una anàlisi de les polítiques de provisió de serveis i de prestacions econòmiques, a més, recomana que es promogui el disseny de plans integrals contra la pobresa infantil, que es configuri un sistema integrat de prestacions econòmiques, que es desplegui normativament el dret dels infants a un nivell de vida adequat i es determini la renda de suficiència econòmica de què ha de disposar una família per garantir l'accés de qualsevol infant als mínims establerts, i que es creï una prestació específica condicionada a la renda per garantir aquests ingressos mínims (tenint present la previsió de l'Estatut d'autonomia de Catalunya relativa al dret de les persones o famílies que es troben en situació de pobresa a accedir a una renda garantida de ciutadania que els assegurï els mínims d'una vida digna).

Pàgines extretes de l'Informe Anual 2012. Per accedir-hi, cliqueu aquí.